

'De openheid voor andere religies die ik in het christendom miste, heb ik in het islamitisch soefisme gevonden.' Gesprek met Daniëlle Dürst Britt (27), studente onderzoeksmaster Islamic Studies, Universiteit Leiden door Vanessa Verhoeff

'Van jongs af aan ben ik gevoed met verhalen over goede contacten tussen verschillende religies en respect voor andermans gebruiken en opvattingen. Alle vier mijn grootouders hebben na de Tweede Wereldoorlog enkele jaren in Indonesië gewoond. Binnen ons gezin, van oorsprong Nederlands Hervormd, werd veel over deze tijd gesproken. Er was een grote openheid voor andere religies en wijsheden. Mijn opa nam altijd televisie-uitzendingen van *National Geographic* voor ons mee. Ik vond het prachtig, was gefascineerd door de oude culturen en volkeren, met name die uit het Midden-Oosten; al op de basisschool tekende ik gesluierde vrouwen, palmbomen en danseressen.

Ik was een sensitief kind. Als klein meisje ervoer ik al een grote verbondenheid met alles om mij heen. Ik had vaak déjà vu's, en dromen die uitkwamen. Ik voorvoelde dingen die door anderen werden weggewuifd, maar die later bleken te kloppen. Die sensitiviteit kon ik niet altijd goed plaatsen. Misschien dat ik daarom zoveel boeken las, van christelijke verhaaltjes tot een encyclopedie over de wereld van het ongrijpbare; alles om het beter te leren begrijpen.

In het begin van mijn tienerjaren betrad ik de wereld van het paranormale, op zoek naar de betekenis van die sensitiviteit. Ik bezocht paravisiebeurzen, las boeken over paranormale begaafdheid en ging zelfs een week met een paranormaal genezer naar de Ardennen. Maar omdat deze, soms duistere, wereld geen verklaring bood voor wat ik ervoer, maakte ik me er al vrij snel weer los van.

Op de middelbare school kwam via de vakken aardrijkskunde en geschiedenis de islam weer op mijn pad en opnieuw interesseerde het me enorm. In die tijd ontmoette ik ook een Egyptische man met wie ik een relatie kreeg. Hij was moslim en via hem kwam het tastbare van de islam in beeld: de vijf zuilen. Ik ging steeds meer lezen over de islamitische wereld, met name boeken van mystieke dichters als Roemi, Omar Khayyam en Hafez, die allemaal verbonden waren met het islamitisch soefisme. Iets in mij resoneerde daarmee vanaf het moment dat ik ermee kennis maakte. Het islamitisch soefisme past bij mijn innerlijke beleving van het goddelijke; dat in alles de schoonheid van de schepping zit, dat alles met alles verbonden is.

Toen ik vervolgens Arabisch ging studeren, eerst in Utrecht en later in Leiden, kwam alles in een stroomversnelling. In korte tijd leerde ik veel over de islam, de islamitische wereld en het islamitisch soefisme. De openheid voor andere religies sprak me erg aan. Die was anders dan de veroordelende houding richting anders gelovigen die ik kende van de christelijke basisschool en de kerk. Binnen het islamitisch soefisme is wél ruimte voor andere overtuigingen; het jodendom en het christendom, en zelfs het boeddhisme en het hindoeïsme hebben een plek. Ik voelde me daar zo mee verwant dat ik het niet alleen meer van buitenaf wilde bestuderen, maar me er ook mee wilde identificeren. Vanuit dat gevoel sprak ik in 2002 de islamitische geloofsbelofte uit. Sindsdien beschouw ik mezelf als moslim, als een islamitische soefi.

Sommige mensen reageren angstig als ze horen dat ik moslim ben geworden: het maakt mij 'de ander', terwijl ik nog steeds de Daniëlle ben die ze van vroeger kennen. Alleen relateer ik mijzelf en mijn denkbeelden aan een groep waarover veel onbegrip bestaat. Maar men vergeet vaak dat er binnen de islam net zo'n grote diversiteit aan stromingen bestaat als binnen het christendom. Het is niet voor niets dat ik óók regelmatig negatieve reacties van moslims krijg op mijn 'moslim zijn'. Sommigen zijn verontwaardigd over het feit dat ik geen hoofddoek draag of af en toe een wijntje drink. Maar voor mij gaat religie niet alleen over religieuze plichtplegingen. Voor mij betekent islam overgave aan het goddelijke, aan dat waardoor ik me geleid voel. Ik probeer met aandacht en vanuit mijn hart te leven, te werken aan innerlijke groei en anderen te helpen waar ik kan. Islamitische bronnen en gebruiken, zoals vasten en bidden, helpen mij hierbij. Maar dat mijn zoektocht langs een islamitische oever loopt, wil niet zeggen dat ik die manier aan anderen op zou willen leggen. In het grotere geheel heeft iedereen een eigen weg te volgen, die tijd-, plaats- en cultuurgebonden is.

De vrijheid om mijn weg te ontdekken, ervaar ik sterk binnen het universeel soefisme van Hazrat Inayat Khan, dat ik op dit moment binnen het kader van mijn studie bestudeer. Inayat Khan (1882-1927) was van oorsprong een Indiase moslimmysticus en professioneel musicus, die in het Westen een boodschap van universele liefde, schoonheid en harmonie verspreidde. Binnen zijn soefibeweging heeft de islam een plaats, maar andere religies en ideeën net zo goed. Die visie van spirituele eenheid in religieuze verscheidenheid past bij mij, daarin voel ik me thuis. Hoewel ik me ook realiseer dat mijn weg hier waarschijnlijk niet ophoudt, want ik ben continu onderweg en innerlijk in beweging. Mijn weg zal blijven meanderen, zoals een rivier haar bedding steeds weer verlegt.'

Uit: Roodkoper, 13^e jaargang, nummer 4 – november 2009